

6. Христова Н.Он был мастер, бесконечно влюбленный в творчество.//Вечерний Николаев.2010-14сентября.-С.3.
7. Вторая областная выставка произведений народного декоративно-прикладного искусства. Николаев 1981г. Каталог: Дерево и декоративный металл николаевской области. Николаев 1982г.

Клюєва С.В.,
провідний концертмейстер кафедри
музичного мистецтва ВП «Миколаївська
філія Київського національного
університету культури і мистецтв»,
м. Миколаїв

ФОРТЕПІАННІ ВИКОНАВСЬКІ ТЕНДЕНЦІЇ В КОНТЕКСТІ СЬОГОДЕННЯ

Чималу складність для виконання мають фортепіанні твори композиторів сьогодення. Перед виконавцями-піаністами постають нові вимоги. Складність становить гра новітніх піаністичних нетрадиційних прийомів: гра на струнах, прийоми беззвучного натискання клавіш, кластерна техніка. Виконання творів композиторів-авангардистів, в яких використовуються принципи алеаторики, як необмеженої, так і обмеженої, передбачає значну творчу активність піаніста, від майстерності якого залежить відповідність авторському задуму. Для більш точного виконання твору має залучатися не лише звичайна нотація, але й MIDI-нотація, яка полегшить сприйняття ідеї та шляхів її реалізації. Пропонується підхід до підготовки сучасних піаністів, який включає теоретичний аналіз творів, розвиток новітніх принципів створення музичного матеріалу та його фіксації.

Метою цієї публікації є висвітлення тенденцій підготовки піаніста до виконання фортепіанних творів сьогодення.

Музична культура другої половини ХХ століття пов'язана з появою ряду композиційних технік. Композитори, які відносяться до музичного авангарду-ІІ розпочинають ряд експериментів, пов'язаних з усіма компонентами музичної тканини. Новаторські підходи до створення музичних творів призводять до того, що їх виконання потребує значно більших зусиль з боку виконавців. Відбувається формування нових вимог до піаністів, які прагнуть грати твори сучасних композиторів. Розглянемо більш детально сутність цих новацій та окреслимо шляхи, в яких має розвиватися виконавська майстерність.

Якщо казати про гру твору, написаного у додекафонній техніці, то у ньому важливим буде розуміння його структури та методів розвитку. При цьому, що твір зафіксований у нотному тексті, головним завданням буде саме розуміння твору, а не особливостей його відтворення.

Наступним напрямком, який передбачає велику роль виконавської майстерності та творчої активності є графічна музика. «Розвиток спрямовано до ескізного, символічного музичного письма, яке замість точних вказівок передає виконавцю лише авторський музичний задум» [1, с. 262]. Подібні приклади можна віднайти як у творчості К. Штокхаузена, так і М. Кагеля. Незалежно від того, що дане явище може мати різну оцінку з боку музикознавців, публіки та самих виконавців, процес їх відтворення буде пов'язаний з напрацюваннями виконавця.

А. Пруцька зазначає, що у суспільстві сьогодення назріла проблема, пов'язана зі сприйняттям авангардних творів. «Авангардне відображення дійсності дуже далеке від ідейної змістовності академічного репертуару, а художня висота класичного репертуару задає занадто високу планку сучасної буденності.» [2]. На моє переконання, складність розуміння авангардних творів стосується не лише публіки, яка може бути не готова до них, але й сучасних піаністів, яким бракує теоретичної підготовки.

Виконання сучасних творів є доволі складним завданням. Досить часто посилюється роль новаторських прийомів гри, які необхідно використовувати в практиці піаністам. «Однією з провідних тенденцій сучасної композиторської практики став пошук нових виражальних можливостей фортепіано через застосування нетрадиційних прийомів піаністичної гри. До них відносимо: гру на струнах (удари, *pizzicato*, *glissando*; піаніст може грати пальцями, долонями, додатковими предметами вздовж і поперек струн, у різних їх частинах), прийоми беззвучного натискання клавіш (пальцями або долонею), кластерну техніку» [3, с. 102].

Розвиток музичного мистецтва приводить до того, що звична система нотації не в змозі передати широкий спектр вимог, які висуває композитор перед виконавцем. Є. Аронова зазначає, що задля того аби музикант міг якнайкраще зрозуміти задум композитора, необхідно залучати інші можливості запису тексту, окрім візуального нотного. Зокрема авторка пропонує застосовувати MIDI-нотацію, яка полегшить сприйняття ідеї та шляхів її реалізації. [4].

Враховуючи те, що репертуар піаніста досить часто включає виконання творів його сучасників, особливої уваги вимагає наголошення на необхідності формування новітньої методики, пов'язаної з вивченням та подальшим відтворенням фортепіанних творів сьогодення. Відповідно, реалізація цієї мети можлива за умови вирішення наступних завдань, які мають висуватися перед молодими виконавцями та їх викладачами: 1) необхідність теоретичної підготовки, пов'язаної з аналізом виконуваного твору; 2) здатність інтерпретувати твір, що передбачає творчий підхід виконавця; 3) вивчення нетрадиційних методів звуковидобування та залучення синтетичних принципів фіксації музичного тексту.

Список використаних джерел:

1. Когоутек Ц. Техника композиции в музыке XX века. М.: Музыка, 1976. 267 с.
2. Пруцкая А.В. Фортепианные исполнительские тенденции и перспективы в контексте современной культуры. Современные научные исследования и инновации. 2015. № 8. Ч. 2.
3. Щербатова О.А. Некоторые проблемы современного фортепианного искусства (композитор - исполнитель - слушатель). В мире науки и искусства: вопросы филологии, искусствоведения и культурологии: сб. ст. по матер. IX междунар. науч.-практ. конф. Новосибирск: СибАК, 2012. С. 100-109.
4. Аронова Е.И. Проблемы фиксации музыкального произведения в контексте современных информационных процессов: дисс... кандидата искусствovedения: 17.00.02- музыкальное искусство. Новосибирск, 2001. 302 с.

Кондратюк М.О.,
викладач Миколаївського коледжу
культури та мистецтв спеціальності
«Декоративно-прикладне мистецтво»,
м. Миколаїв

ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬО-ГРАФІЧНИХ УМІНЬ МАЙБУТНІХ ХУДОЖНИКІВ НА МАТЕРІАЛІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ "КОМП'ЮТЕРНА ГРАФІКА"

Комп'ютерна графіка відносно новий напрямок пов'язаний з глобальною комп'ютеризацією, яка розпочалася відносно недавно. Вона є складовою інформатики, що займається проблемами отримання різних зображень (ілюстрацій, малюнків, схем, макетів, мультиплікації, креслень) на комп'ютері. Робота з комп'ютерною графікою важлива оскільки вона дає широкий спектр можливостей, що можна реалізувати завдяки персональному комп'ютеру. Для професійної роботи в комп'ютерній графіці на спеціальності «декоративно-прикладне мистецтво» рекомендується вивчати додатково предмети, такі як: «Композиція», «Кольорознавство», «Робота в матеріалі», «Рисунок», «Живопис», «Історія мистецтв». На кожному підприємстві, фірмі, компанії виникає необхідність у розробці рекламних білбордів, сітілайтів, оголошень в газети і журнали, випуску рекламної листівки або буклету, моделювання форм, проектуванні та розробці дизайну об'єктів. Без комп'ютерної графіки не обходиться жодне сучасне програмне забезпечення. Тому формування графічних умінь майбутніх художників засобами комп'ютерної графіки є актуальною.